

MUDr. ThLic. Jaromír Matějka, Ph.D., Th.D., LL.M.

Ústav etiky a humanitních studií 3. LF UK

Ústav humanitních studií v lékařství 1. LF UK

Etické poradenství. Vývoj, metodologie, situace v ČR a výhledy

Tématem, kterému se v oblasti bioetiky věnuji, je etické poradenství. Etické poradenství je typicky komplex práce s etickými tématy ve zdravotnickém zařízení (v nemocnici). Etické poradenství se obvykle věnuje třem typům aktivit: 1. provádění etických konzilií u aktuálních pacientů, 2. tvorbě doporučení k situacím generujícím opakované etické konflikty, 3. vzdělávání personálu zdravotnického zařízení.

V přednášce demonstřuji kazuistiku těžce popáleného batolete, kterou jsme v kontextu etického konzilia řešili. Představím metody, kterými etické konzilium v takových situacích pracuje a závěr, ke kterému jsme v daném případě dospěli.

Metodologie etického konzilia je dvojího druhu: 1. komunikační přístupy, 2. metody hodnocení vztahu nalezeného konsenzu vůči etickým principům. Komunikačními přístupy jsou: expertní přístup, přístup čisté facilitace, přístup etické facilitace. V roce 2011 k nim přistupuje bioetická mediace. Nejpoužívanějšími metodami etické reflexe jsou Nijmegenská metoda řešení eticky komplikovaných případů a Metoda čtyř rovin.

V práci Týmu pro etické poradenství používáme při etických konziliích zásady bioetické mediace a metodu čtyř rovin. Zásadní pro efektivitu etického konzilia je vědomí, že komunikační a etická rovina práce probíhají během etického konzilia zároveň. Nelze se tedy spokojit s pouhou akademickou diskusí nad konkrétními případy.

Fakultní nemocnice Královské Vinohrady (FNKV) je první nemocnicí, která služby etického poradenství využívá. Etické poradenství ve FNKV vzniklo 1. 9. 2016. Nejvíce spolupracujeme s Klinikou popáleninové medicíny FNKV a s Klinikou anesteziologie a resuscitace FNKV. V roce 2018 jsme založili Institut pro etické poradenství ve zdravotnictví, z. s., organizující základní kurz etického poradenství ve zdravotnictví. Kurs je certifikován u Akademie für Ethik in der Medizin. Jeho absolventi získávají německou kvalifikaci K1, Ethikberater.

27. 5. 2022 organizujeme v Praze 1. mezinárodní konferenci o etickém poradenství ve zdravotnictví.

Plánujeme pilotní projekt zavádění etického poradenství do vybraných nemocnic.

Nejvýznamnější publikace

1. MATĚJEK, Jaromír. Etické poradenství. Jak řešit etické problémy každodenní medicíny. Praha: Triton, 2021. 239 s.
2. MATĚJEK, Jaromír. Etické aspekty paliativní péče v onkologii. In Sochor a kol. Paliativní péče v onkologii. Praha: Mladá fronta, 2019, s. 382–392.
3. MATĚJEK, Jaromir. Etické aspekty paliativní péče v nefrologii. In Szonowská a kol. Paliativa v nefrologii. Praha: Maxdorf, 2019, s. 263–277.